

Halal, maar wel een frikadel uit de muur

Schrijver **Arnon Grunberg** verblijft in de Utrechtse vinexwijk Leidsche Rijn. Deel 5 in een serie.

Hier slaap je", zegt Refika, mijn Turks-Nederlandse gastvrouw.

Ik sta in de kamer van haar tweeëntwintigjarige dochter Dilan.

"Ze studeert momenteel in Spanje. Daar heeft ze een vriendje gekregen, een Portugees. Die komt binnenkort naar Nederland voor haar. Ze zullen eerst wel bij mij gaan wonen."

Ik zie minstens zestien paar schoenen en kasten die uitpuilen met kleren.

"Ik heb tegen mijn kinderen gezegd", zegt Refika, "dat ze met iedereen mogen thuiskomen als het maar geen Marokkaan is."

Ze lacht. Misschien heeft ze een grapje gemaakt.

We gaan terug naar de keuken. Het wordt langzaam donker.

"Lang voor mijn zoon werd geboren, zag ik dat het niet meer ging met mijn vriend. Maar ik wilde nog een kind, en ik wilde dat allebei de kinderen dezelfde vader hadden, dus toen zei ik: laten we het nog een keer proberen. En zodra ik zwanger was, zei ik: het gaat toch niet. Hij zei, jij hebt me gebruikt."

"Je moet praktisch zijn", antwoord ik.

Uit de tuinen van de burenkliniken vrolijke mannenstemmen.

"Je zou eerst bij een Marokkaans gezin logeren", zegt Refika. "Maar ze waren bang dat je als je 's nachts naar de wc zou gaan je de vrouw zou zien. Zo'n man heeft zelf waarschijnlijk vieze ideeën bij iedere vrouw die hij ziet. Turken

en Marokkanen zijn verschillende moslims."

"Ja", zeg ik.

"Turken eten geen varkensvlees maar halal hoeft het niet te zijn. Bij Marokkanen moet alles halal zijn, maar ze eten wel een frikadel uit de muur. En dan die hoofddoekjes. Toen ik naar Nederland kwam droeg niemand een hoofddoekje. Alleen de oudere vrouwen, maar dat was traditie. Het zijn buitenlandse organisaties die ze geld geven om een hoofddoekje te dragen. En dan dragen ze wel een hoofddoekje maar dan hebben ze een rok aan met een split tot aan het kruis. Je moet dit maar niet opschrijven maar Wilders heeft wel een beetje gelijk."

Met Grunberg in de vinexwijk

"Heb je een vriend?" vraag ik.

"Vrienden wel, maar geen man", zegt Refika. "Ik heb helemaal geen behoefte aan een man. Weet je, er zijn mensen die zeggen dat de islam een achterlijke godsdienst is, maar er zijn gewoon mensen die een excuus zoeken voor hun eigen achterlijkheid en daarvoor de islam gebruiken."

De moeheid overvalt me. Refika's ogen worden steeds mooier.

"In de Koran staat dat je niet moet opvallen en dat je je moet aanpassen", zegt Refika.

(wordt vervolgd)